

36.0513 השתתפות בשכר דירה, בשכר חדר ובהוצאות העברת תכולת דירה - חיילים בשירות קבע

תוקף טעיפים 1 עד 37 מה-29 יוני 2004

הגדרות

1. בפקודה זו :

- א. "חייל" - חייל או חיילת בשירות קבע או בשירות חובה בתנאי קבע.
- ב. "חייל נשוי" - לרבות מי שהוכר כנשוי על ידי אכ"א-מחלקת הפרט-מרכז השירות לפרט, לפי כללים שייקבעו על ידי אכ"א-רמ"ח הפרט.
- ג. "דירה פרטית" - דירה או בית בבעלותו של החייל, של בן זוגו או של ילדו הקטין, שטרם מלאו לו 18 שנה או בחכירה לדורות. לצורך כך תיחשב כדירה פרטית גם דירה, שבה מתגורר החייל בשכירות מוגנת על-פי חוק הגנת הדייר (נוסח משולב), תשל"ב-1972, וכן דירה בקיבוץ, שהוא חבר בו. דירה שנמצאת בשלבי בנייה ואינה ראויה למגורים, לא תיחשב כדירה פרטית. החייל ייחשב כמי שבבעלותו דירה, גם אם הדירה רשומה במשותף על שמו ועל שם בן זוגו או ילדו הקטין.
- חייל, בן זוגו או ילדו הקטין כאמור ייחשב כבעל דירה פרטית, אם הוא מחזיק בדירה, שאינה בבעלותו מכוח הסכם שבו התחייב בעל הדירה להקנות לו את הבעלות בה או חכירה לדורות, ולא ייחשב כבעל דירה פרטית אם אינו מחזיק בדירה שבבעלותו ומסר את החזקה בה לאחר לפי הסכם, שבו התחייב להקנות לו את הבעלות בה או חכירה לדורות.
- החייל ייחשב כמי שבבעלותו דירה פרטית אם התגורר בדירה בפועל במשך שנתיים רצופות, לפחות, לפני המועד לגביו הוא מבקש השתתפות בשכר דירה.
- ד. "מקום המגורים הקבוע" - המקום האחרון בו התגורר החייל בפועל במשך שנתיים רצופות, לפחות, לפני המועד לגביו הוא מבקש השתתפות בשכר דירה או בשכר חדר, אשר כתובתו מוזנת ברשומת צה"ל או רשומה בתעודת הזהות שלו משך שנתיים אלה, ולא קיבל השתתפות בשכר דירה או בשכר חדר לגביה, והיא אינה דיור צבאי מצה"ל.
- ה. "שכר דירה או שכר חדר" - דמי שכירות המשולמים בעבור הדירה או החדר, כפי שנקבע בחחה השכירות, שאינם כוללים הוצאות נלוות והוצאות אחזקה ושירותים, כגון: תשלומי מסיים וארנונה, תשלום לוועד הבית, תשלומים בעבור גננות, צריכת מים, חשמל, גז, טלפון ותשלומים אחרים, שאינם משולמים במישרין בעבור המגורים בדירה או בחדר.
- ו. "אוכלוסייה אקסטריטוריאלית" - משרתי קבע המשתייכים לאוכלוסייה הזכאית לתוספת טיסה פעילה, לתוספת צלילה או לתוספת פעילות + וכל אוכלוסייה אחרת שהוכרה על ידי רמ"ח הפרט בתיאום עם היועכ"ל.
- ז. "התחום המזכה" - אזור לשכירת דירה או חדר המצוי במרחק שאינו עולה על 25 ק"מ ממקום שירותו של החייל.
- ח. "אזור השירות" - אזור הנמצא במרחק המפורט להלן ממקום שירותו של החייל:
 - 1) עד 100 ק"מ עבור משרתי קבע שהצבא העמיד לרשותם רכב צמוד (100% זכאות);
 - 2) עד 60 ק"מ עבור משרתי קבע שהצבא לא העמיד לרשותם רכב צמוד.
- ט. "חווה שכירות" - מסמך כתוב, חתום ומבוייל כדיון, על-פיו נעשתה התקשרות בין החייל למשכיר, הכולל פרטים עיקריים, כגון: שמות הצדדים, זהות הנכס המושכר, תקופת השכירות, שיעור דמי השכירות ודרך תשלומם.

י. "קרוב מדרגה ראשונה" - אב, אם, אח, אחות, בן זוג, בת זוג, ילד או אפוטרופוס שהוכר רשמית על ידי משרד הפנים או צו משפט.

כללי

2. חייל שהוכר בשירות החובה כחייל בודד ואינו בעל דירה פרטית, והמשיך לשירות קבע בתום שירות החובה, המבקש השתתפות בשכר דירה או בשכר חדר לאחר סיום שירות החובה - יהיה זכאי להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר לפי הוראות פקודה זו במשך שנה מתום שירות החובה, בין אם יש לו מקום מגורים קבוע ובין אם לאו.
3. חייל העומד בקריטריונים לזכאות בהשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר זכאי להשתתפות רק אם הדירה או החדר אינם בבעלות קרוב מדרגה ראשונה, כמפורט בסעיף 1, סעיף משנה י לעיל.
4. חייל שבבעלותו דירה פרטית הנמצאת באזור השירות לא יהיה זכאי להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר.
5. חייל הזכאי להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר ורכש דירה פרטית באזור השירות (הוא, בן זוגו או ילדו הקטין) - זכאותו תיפסק ביום קבלת חזקה על הדירה.
6. חייל שמכר את דירתו הפרטית, לא יהיה זכאי להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר במרחק הקצר מ-60 או 100 ק"מ (בהתאמה לכללים שבסעיף 1, סעיף משנה ח לעיל) מהדירה שמכר, במשך שלוש שנים ממועד מכירת דירתו.
7. חייל יהיה זכאי לשכר דירה או לשכר חדר במשך שבע שנים במצטבר לכל היותר. שיעור ההשתתפות במשך תקופה זו יהיה כמפורט בטבלה שלהלן:

שנה	2-1	4-3	7-5
שיעור השתתפות	100%	75%	50%

8. גובה התקרות להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר ייקבע לפי האזור שבו נמצאת הדירה השכורה (לפי קבוצות יישובים). גובה תקרות ההשתתפות בשכר דירה ייקבע גם לפי גודל משפחת החייל.
9. תקרות סכומי ההשתתפות בשכר דירה ובשכר חדר בהתאם לקריטריונים המפורטים בפקודה זו (בכללם גודל משפחת החייל ואזורי השכירות לפי קבוצות יישובים) ייקבעו ויפורסמו על ידי אכ"א-מחלקת הפרטי-ענף ת"ש ורווחה באישור היועכ"ל.
10. חייל הזכאי להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר, יקבל מדי חודש השתתפות לפי שיעור שכר הדירה או שכר החדר שלו, אך לא יותר מהתקרה שנקבעה עבור אותה תקופה בהתאם לקריטריונים המפורטים בפקודה זו.
11. חייל, שלפי חוזה השכירות נדרש לשלם דמי שכירות מראש, יוכל לקבל מראש את ההשתתפות הניתנת על ידי הצבא, אם יבקש זאת. סכום ההשתתפות שישולם לחייל יחושב לפי תקרות סכומי ההשתתפות במועד תחילת הזכאות. ההשתתפות לא תעודכן בדיעבד, אם יעודכנו תקרות סכומי ההשתתפות במהלך השנה.
12.
 - א. חייל שקיבל את סכום ההשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר מראש, וחל שינוי במצבו, לפיו אין הוא זכאי עוד להשתתפות כלשהי, ינוכה חלק יחסי מההשתתפות שקיבל בהתאם לחלק השנה שנותר מיום הפסקת זכאותו, בהתאם לכללים הקבועים בפ"מ [35.0222](#).
 - ב. התחלת הניכוי תהיה בתום שלושה חודשים מתאריך פקיעת הזכאות, למעט אם מתקיימים התנאים הקבועים בסעיפים 2 עד 4 בפ"מ [35.0222](#).

בלמ"ס

36.0513
פקודות מטכ"ל, 20 יולי 89

ג. ביום פקיעת הזכאות תישלח הודעה לחייל, ובה יצויין שפקעה זכאותו לקבל השתתפות בשכר דירה או בשכר חדר ושהחלק היחסי של ההשתתפות ינוכה החל ממועד שיירשם בהודעה (בהתאם לסעיף משנה ב לעיל), אלא אם כן יגיש בקשה חדשה להשתתפות והבקשה תאושר.

13. חייל שקיבל את סכום ההשתתפות מראש, וחל שינוי במצבו, לפיו הוא זכאי להשתתפות על-פי תעריף או תקרה נמוכים יותר - ינוכה משכרו ההפרש בין הסכום שקיבל ובין הסכום שהוא זכאי לו לאחר השינוי, בהתאם לכללים הקבועים בפ"מ 35.0222 לפי החלק היחסי של השנה, כאמור בסעיף 12 לעיל.

14. חייל חייב להודיע באמצעות שלישי יחידתו לאכ"א-מחלקת הפרט-מרכז השירות לפרט בהקדם האפשרי ולא יאוחר מ- 14 יום על כל שינוי המשפיע על זכאותו להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר, ובין היתר, אם:

א. עבר ליחידה בה קיימים סידורי לינה.

ב. עבר ליחידה חדשה וכעת מקום מגוריו הקבוע נמצא באזור השירות (גם אם לא חל שינוי בהצבה).

ג. חל שינוי במצבו המשפחתי.

ד. רכש או מכר דירה פרטית.

15. הוצב חייל ליחידה אחרת, ועקב כך אינו זכאי עוד להשתתפות שקיבל - יוכל להוסיף ולקבל את ההשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר למשך תקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.

16. השתתפות בשכר דירה או בשכר חדר תיזקף במשכורתו של החייל כהכנסה חייבת במס לפי הכללים שייקבעו על ידי רמ"ח הפרט והיועכ"ל בתיאום עם נציבות מס ההכנסה.

17. הזכאות להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר תאושר לתקופה של שנה אחת, ממועד תחילת הזכאות. בתום שנה יש להגיש בקשה חדשה בהתאם להוראות פקודה זו.

18. נוהל הגשת הבקשה לקבלת ההשתתפות בשכר דירה מפורט בהוראות קשל"ד.

השתתפות בשכר חדר והלנה קבועה לחייל רווק

19. חייל רווק זכאי להשתתפות בשכר חדר, אם הוא מקיים את התנאים המפורטים להלן:

א. החל לשרת ביחידה או התגייס לשירות קבע ביחידה, שאין בה סידורי לינה (בהתאם לאישור מפקד יחידה בדרגת סא"ל, לפחות), ומקום מגוריו הקבוע אינו נמצא באזור השירות.

ב. שכר חדר או שכר דירה בתחום המזכה.

20. חייל רווק המשתייך לאוכלוסייה האקסטריטוריאליט וגילו 23, לפחות, ואין בבעלותו דירה פרטית במרחק הקצר מ- 60 ק"מ או 100 ק"מ מהדירה ששכר (כמפורט בסעיף 1, סעיף משנה ח לעיל) זכאי להשתתפות בשכר חדר בכל אזור בארץ.

21. חייל אשר אושרה לו השתתפות בדמי שכירות ונישא, חייב להגיש בקשה חדשה כחייל נשוי תוך שלושה חודשים מיום נישואיו.

השתתפות בשכר דירה לחייל נשוי

22. חייל נשוי זכאי להשתתפות בשכר דירה, אם מקום מגוריו הקבוע נמצא מחוץ לאזור השירות, והוא שכר דירה בתחום המזכה.

בלמ"ס

23. למרות האמור בסעיף 22 לעיל, חייל נשוי שגילו 22, לפחות, ומשתייך לאוכלוסייה האקסטריטוריאליית זכאי להשתתפות בשכר הדירה בכל אזור בארץ, ובלבד שאין הוא בעל דירה פרטית במרחק הקצר מ- 60 או 100 ק"מ מהדירה ששכר, בהתאמה לכללים שבסעיף 1, סעיף משנה ח לעיל.
24. תקרות השתתפות צה"ל בשכר דירה יוגדרו לפי שני תעריפים - גבוה ונמוך. בעלי דירה פרטית יהיו זכאים להשתתפות בשכר דירה לפי התעריף הגבוה בשתי שנות הזכאות הראשונות. קיבל חייל השתתפות בשכר חדר לפני זכאותו לשכר דירה, תנוכה התקופה בה קיבל השתתפות בשכר חדר מהתקופה בה הוא זכאי להשתתפות בתעריף הגבוה. לאחר השנתיים תחושב הזכאות בהתאם לחלק היחסי של התעריף הנמוך, כמפורט בסעיף 7 לעיל. חיילים שאינם בעלי דירה פרטית יהיו זכאים לתעריף הנמוך החל מהשנה הראשונה.
- 25.
- א. חייל נשוי שהוא או בן זוגו מקבלים או זכאים לקבל השתתפות בשכר הדירה ממקום העבודה, ממוסד אזרחי או מצה"ל (במקרה בו בן זוגו משרת בשירות חובה וזכאי להשתתפות בשכר דירה), ימציא אישור על שיעור ההשתתפות הנ"ל. במקרה זה תשולם לחייל רק השלמה עד שיעור ההשתתפות בשכר הדירה המגיע לו מצה"ל לפי הוראות פקודה זו.
- ב. בכל מקרה אחר יצהיר החייל כי הוא ובן זוגו אינם זכאים ואינם מקבלים השתתפות בשכר דירה ממקום העבודה, ממוסד אזרחי אחר או מצה"ל.
- ג. אם שני בני הזוג הם חיילים בשירות קבע זכאי רק אחד מהם, לפי בחירתם, להטבות על-פי פקודה זו.
26. חייל שנולד לו ילד במהלך התקופה שבה הוא מזוכה בהשתתפות בשכר דירה, זכאותו תעודכן בהתאם למצבו המשפחתי החדש. אם קיבל את סכום ההשתתפות מראש, יזוכה בהפרשים בעבור יתרת תקופת החווה. תקרת הזכאות תעודכן אוטומטית לאחר ההזנה במערכת הצה"לית החל מיום הולדת הילד.
27. חייל שעבר למקום שירות חדש ומשפחתו אינה עוברת איתו למקום השירות החדש ואין ביחידה החדשה סידורי לינה - זכאי להשתתפות בשכר חדר, בכפוף לתנאים המפורטים בסעיפים 19 ו- 20 לעיל.

אופן מדידת מרחקי הדרך

28. מדידת מרחקי הדרך לצורך פקודה זו תיעשה על ידי אכ"א-מחלקת הפרט-מרכז השירות לפרט על-פי מפות אזורי הארץ, כפי שמופיעות בתוכנת מחשב שנקבעה לצורך זה.
29. המדידה תיעשה משער הבסיס שבו משרת החייל, ועד לגבול העירוני או לפתח היישוב שבו גר החייל. אם הבסיס שבו משרת החייל נמצא אף הוא בתוך יישוב עירוני, יימדד המרחק מן הגבול העירוני של היישוב שבו נמצא הבסיס ועד לגבול העירוני של היישוב שבו גר החייל.
30. המרחק יימדד לפי הכבישים בין היישוב שבו מתגורר החייל לבין הבסיס, לפי הדרך הקצרה ביותר שבין שתי נקודות אלה (ולא לפי מרחק אווירי), גם אם אין תחבורה ציבורית בכבישים אלו.

זכאות להעברת תכולת דירה

31. חייל רווק שגילו 25, לפחות, ועבר לשרת בבסיס שאינו באזור השירות של יחידתו הקודמת, יהיה זכאי להעברת תכולת דירתו פעם אחת בשירות אל הדירה או ממנה על-פי בחירתו, וזאת במידה שהיה זכאי להשתתפות בשכר חדר במקום השירות הקודם או במידה שיהיה זכאי להשתתפות בשכר חדר במקום השירות החדש.

בלמ"ט

36.0513
פקודות מטכ"ל, 20 יולי 89

32. חייל נשוי יהיה זכאי להעברת תכולת דירתו (אל הדירה וממנה), אם הוא עומד באחד מהתנאים המפורטים להלן:

א. זכאי להשתתפות בשכר דירה או שאושר לו דיור צבאי, ובתנאי שאם החייל מפנה דיור צבאי, הפיני נעשה כדין ובהתאם לחוזה שחתם עליו.

ב. עבר עם בני משפחתו מדירה פרטית הנמצאת מחוץ לאזור השירות לדירה שנמצאת בתחום המזכה.

ג. השתחרר מהשירות או פרש לגמלאות והיה זכאי במהלך שירותו להשתתפות בשכר דירה או שהתגורר בדיור צבאי, שפונה כדין ובהתאם לחוזה שחתם עליו, זכאי להעברת תכולת הדירה, אך לא להתגורר בה, בתנאי שהעברת התכולה תבוצע תוך שישה שבועות מיום השחרור מצה"ל.

33.

א. הובלת התכולה של הדירה, לרבות ציוד נלווה, תבוצע באמצעות משהב"ט-אמו"ן-חטיבת התובלה, שתספק את אמצעי האריזה ותדאג לביטוח הרכוש. אריזת החפצים עצמה תיעשה על ידי החייל או על ידי החברה המעבירה את תכולת הדירה.

ב. חייל הזכאי להובלה שנמנע ממנו, עקב נסיבות חריגות, להעביר את תכולת דירתו באמצעות משהב"ט, כאמור בסעיף משנה א לעיל, יוכל להגיש בקשה להכרה חריגה בהוצאות ההעברה שביצע, בצירוף קבלה, לאישור אכ"א-מחלקת הפרט-מפקד מרכז השירות לפרט. בכל מקרה, סכום ההשתתפות לא יעלה על תעריף ההובלה של משהב"ט.

34. חייל הזכאי להעברת תכולת דירה, יוכל לנצל זכאותו להעברה פעם אחת בלבד בשירות תקין.

השתתפות בהוצאות נלוות

35.

א. חייל אשר אושרה לו הובלה על-פי הוראות פקודה זו, יהיה זכאי להחזר הוצאות נלוות, הקשורות באופן ישיר בהענקת מקום המגורים. ההשתתפות תינתן בכפוף להצגת קבלות מתאימות, עבור ההוצאות המפורטות להלן:

ניקיון הדירה, הדברת מזיקים, התקנת גז, חיבור מד מים, חיבור מונה חשמל, הענקת קו טלפון, ביול חוזה שכירות, אריזת תכולת דירה, התקנת מזגן, או כל הוצאה אחרת שתאושר על ידי אכ"א-מחלקת הפרט-מרכז השירות לפרט.

ב. תקרת סכום ההשתתפות בעבור ההוצאות הנלוות תיקבע מעת לעת על ידי אכ"א-מחלקת הפרט-ענף ת"ש ורווחה, בתיאום עם היועכ"ל.

חריגים

36. רמ"ח הפרט מוסמך לאשר בתיאום עם היועכ"ל במקרים חריגים ביותר שכר דירה או שכר חדר או העברת דירה והשתתפות בהוצאות נלוות, אף אם לא נתקיימו כל התנאים המפורטים בפקודה זו.

תחולה והוראות מעבר

37. כניסתה לתוקף של פקודה זו ביום 19.11.00, בכפוף להוראות המעבר המפורטות להלן:

א. חייל שבעת מועד פרסומה של הפקודה היה זכאי להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר:

(1) אם היה זכאי להשתתפות לשכר דירה כבעל דירה פרטית, לא תחול לגביו הדרישה של מגורים במשך שנתיים רצופות בדירה הפרטית, על אף האמור בסעיף 1, סעיף משנה ג לעיל.

בלמ"ט

(2) במשך שנה לאחר מועד פרסומה של הפקודה יחולו לגביו ההוראות שלהלן:

(א) לגבי מי שהועמד לרשותו רכב צמוד יחושב אזור השירות בסעיף 1, סעיף משנה ח לפי מרחק של 75 ק"מ.

(ב) לגבי מי שלא הועמד לרשותו רכב צמוד יחושב אזור השירות בסעיף 1, סעיף משנה ח לפי מרחק של 50 ק"מ.

(ג) בעל דירה פרטית הזכאי לשכר דירה לפי הוראות הפקודה הקודמת, ימשיך לקבל שכר דירה בהתאם לנתוניו האישיים לפי התעריפים והשיעורים של שכר הדירה שהיה זכאי לו אילולא פורסמה הפקודה.

ב. אין בהוראות פקודה זו כדי לפגוע בזכויות שהוענקו כדין לפי הפקודה בנוסחה הקודם.

ג. חייל שזכאי להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר לפי הוראות פקודה זו, אך לא היה זכאי להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר לפי הפקודה הקודמת יהיה זכאי להשתתפות בשכר דירה או בשכר חדר החל ממועד פרסומה של הפקודה בנוסחה הנוכחי.

36.0514 בוטלה (תוקף הביטול מה- 1 באוג' 79)